

เอกสารประกอบการบรรยาย

วิชากฎหมายอาญา

(มาตรา ๓๓๔ ถึง มาตรา ๓๖๖/๔)

เนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๘

นายชยกมล เกษมสันต์ ณ อรุณยา

ขอบเขตเนื้อหาการบรรยาย

- ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

หมวด ๑ ความผิดฐานลักทรัพย์และชิงทรัพย์

หมวด ๒ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์

หมวด ๓ ความผิดฐานฉ้อโกง

หมวด ๔ ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้

หมวด ๕ ความผิดฐานยักยอก

หมวด ๖ ความผิดฐานรับของโจร

หมวด ๗ ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

หมวด ๘ ความผิดฐานบุกรุก

- ลักษณะ ๑๓ ความผิดเกี่ยวกับศพ

ความผิดฐานลักทรัพย์กับฐานอื่นในลักษณะ ๑๒

ความผิดฐานลักทรัพย์เป็นความผิดพื้นฐานอันเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญไปสู่ความผิดฐานอื่น กล่าวคือ ฐานวิ่งราวทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๖ ฐานชิงทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๙ และฐานปล้นทรัพย์ตามมาตรา ๓๔๐ เนื่องจากจะมีความผิดเหล่านี้ได้ผู้กระทำต้องกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ด้วยในตัวเสมอ

นอกจากนี้ความผิดอื่นเช่น ฐานฉ้อโกงตามมาตรา ๓๔๑ ฐานยักยอกตามมาตรา ๓๕๒ มีความคล้ายขององค์ประกอบกับฐานลักทรัพย์ ดังนั้นหากมีความเข้าใจถึงองค์ประกอบของความผิดฐานลักทรัพย์แล้วจะสามารถพิจารณาข้อแตกต่างของฐานอื่นได้ชัดเจนขึ้น

ความผิดฐานลักทรัพย์

มาตรา ๓๓๔ ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

๑. ผู้ใด
๒. เอาไป
๓. ทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

องค์ประกอบภายใน

๑. เจตนา
๒. เจตนาพิเศษ (มูลเหตุจูงใจ)

ข้อพิจารณาองค์ประกอบภายนอก

การกระทำ

ก) “การเอาไป” หมายถึง การแย่งการครอบครองในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ อันแสดงว่าตัวทรัพย์สินนั้นต้องอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น เพราะหากผู้กระทำนั้นมีการครอบครองไว้ก่อน แล้วกลับถือเอามาเป็นของตนย่อมไม่ผิดฐานนี้แต่อาจเป็นความผิดฐานยกยอกตามมาตรา ๓๕๒ หรือ หากทรัพย์สินนั้นไม่มีผู้ใดครอบครอง เช่น เป็นของผู้อื่นที่ทำตกหายแล้วเก็บได้ก็ไม่ผิดฐานนี้ แต่อาจผิดตามมาตรา ๓๕๒ วรรคสอง

นอกจากนี้ลักษณะการแย่งการครอบครองเป็นเรื่องที่ผู้ที่ครอบครองทรัพย์สินนั้นไม่ได้เต็มใจมอบให้ และเป็นการที่เอาไปที่มีใจเพียงชั่วครว

ประการแรกต้องพิจารณาว่าทรัพย์สินอยู่ในความครอบครองของใคร การครอบครองนี้ไม่จำเป็นถึงขนาดที่ว่ามีสิทธิครอบครอง แต่ผู้ที่ครอบครองทรัพย์สินนั้นเป็นผู้ที่ควบคุมบังคับเข้ากับทรัพย์สินนั้นได้ ดังนั้น การแย่งการครอบครองโดยลักเอาทรัพย์สินจากผู้รับฝาก หรือแม้แต่เอาทรัพย์สินไปจากการครอบครองของผู้ที่ลักทรัพย์สินของผู้อื่นก็เป็นความผิดเช่นกัน

ญ.๕๑๙/๒๕๐๒ จำเลยเก็บกระเป๋าสตางค์ของเจ้าของทรัพย์ซึ่งเหน็บไว้ที่เอว แล้วเลื่อนหลุดไปในขณะที่นั่งดูภาพยนตร์ใกล้เคียงกัน ถือว่าทรัพย์นั้นยังอยู่ในความยึดถือของเจ้าของทรัพย์ ไม่ใช่อยู่ในสภาพของตกหาย จำเลยจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์

ญ.๑๗๘๕/๒๕๕๔ ความผิดฐานลักทรัพย์ตาม ป.อ.มาตรา ๓๓๔, ๓๓๕ เป็น คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา กฎหมายให้เรียก ทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย หากพนักงานอัยการไม่เรียกให้ผู้เสียหายก็มีสิทธิที่จะฟ้องทางแพ่งจากผู้ที่ถูกทรัพย์ไปได้ตามป.วิ.อ. มาตรา ๔๓, ๔๔ และ ๔๕..... ดังนั้น ผู้ที่ถูก ทรัพย์ไปจึงมีสิทธิครอบครองดูแลทรัพย์ที่ลักไปไว้เพื่อคืนแก่ผู้เสียหาย เพราะถ้า ทรัพย์สินสูญหายหรือบุบสลายก็ต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในทางแพ่งดังกล่าว การที่ จำเลยเอารถจักรยานยนต์ไปจากส.โดยทุจริต แม้จะเป็นการเอารถไปจากการครอบครอง ของส.ที่ลักทรัพย์มาจากผู้เสียหายอีกต่อหนึ่ง จึงมีความผิดฐานลักทรัพย์

หากผู้ที่เอาทรัพย์สินไปเพียงยึดถือทรัพย์สินนั้นไว้แทนผู้อื่น ความครอบครองในทรัพย์สินนั้นย่อมยังเป็น
ของผู้ผู้น้อยอยู่ จึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ มิใช่ยกยก

ฎ.๒๒๙/๒๕๑๐ (ป) จำเลยทั้งสองเป็นลูกจ้างรายวันเทศบาล โดยจำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ขับรถ
รถยนต์บรรทุกคนงานไปทำการล้างและซ่อมท่อระบายน้ำ จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ล้างและซ่อมท่อ จำเลยทั้ง
สองร่วมกันดูดเอาน้ำมันเบนซินไปจากรถที่จำเลยที่ ๑ ขับแล้วเอาไปขาย **แม้จำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ขับ
รถยนต์ก็มีหน้าที่ดูแลรักษารถยนต์ ตลอดถึงน้ำมันเบนซินในรถนั้นด้วยก็จริง** แต่จำเลยที่ ๑ ก็คง
มีหน้าที่ดูแลรักษาเท่านั้น **เทศบาลมิได้มอบการครอบครองรถยนต์และน้ำมันเบนซินในรถยนต์ให้
จำเลยที่ ๑ ครอบครองแต่อย่างใด** การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๕
(๑๑)

ฎ. ๙๕๐/๒๕๓๐ (ป) จำเลยทั้งสองเป็นลูกจ้างกรมชลประทาน ได้รับคำสั่งให้ควบคุมเครื่องดัน
น้ำ โดยกรมชลประทานส่งน้ำมันที่ใช้กับเครื่องดันน้ำดังกล่าวให้ทุกวัน และมีเจ้าหน้าที่ไปควบคุมการ
ปฏิบัติงานและตรวจสอบการใช้ น้ำมัน **ดังนี้ น้ำมันยังอยู่ในความครอบครองของกรม
ชลประทาน** เมื่อจำเลยทั้งสองเอาน้ำมันไปขายจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์

การที่เจ้าของทรัพย์สินให้ผู้ใดช่วยดูแลทรัพย์สินชั่วคราวไม่เป็นการส่งมอบการครอบครองหรือฝากทรัพย์สิน ดังนั้น หากผู้นั้นเอาทรัพย์สินไปยืมถือเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ เช่น หากเจ้าของวานให้ช่วยถือกระเป๋าเพื่อจะเข้าห้องน้ำ แล้วมีการหยิบเอาเงินในกระเป๋าไป (ฎ.๑๒๕๓/๒๔๙๑,ฎ.๑๗๙/๒๕๐๗,ฎ.๓๒๑/๒๕๑๐,ฎ.๑๒๓๓๓/๒๕๕๕,ฎ.๓๙๓๗/๒๕๕๖)

ฎ. ๒๓๘๗/๒๕๖๔ จำเลยเป็นลูกจ้างผู้เสียหายมีหน้าที่ขายรถยนต์ให้ลูกค้าและเก็บเงินจากลูกค้าไม่ว่าจะเป็นเงินค่าจองรถ ค่าดาวน์รถกับค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับการซื้อขายรถซึ่งได้รับจากลูกค้าที่ซื้อรถจากผู้เสียหาย เงินจำนวนต่างๆ ที่จำเลยรับไว้จากลูกค้า เป็นการรับเงินไว้ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างผู้เสียหายซึ่งมีหน้าที่ติดต่อกับลูกค้าผู้มาซื้อรถ **จำเลย** **เพียงแต่รับเงินและยึดถือไว้ชั่วคราวก่อนที่จะนำส่งมอบให้แก่ผู้เสียหายเท่านั้น** อำนาจในการครอบครองควบคุมดูแลเงินดังกล่าวจึงเป็นของผู้เสียหาย เมื่อจำเลยรับเงินจากลูกค้าผู้เสียหายรวม ๗ ครั้ง แล้วเอาเงินดังกล่าวไปโดยทุจริต จึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่เป็นของนายจ้างตามมาตรา ๓๓๕ (๑๑) วรรคแรก

•
กรณีที่ทรัพย์สินบางอย่างไม่ได้อยู่ติดตัวตลอดเวลา แต่ยังอยู่ในขอบเขตที่เจ้าของควบคุมบังคับได้ตามลักษณะของทรัพย์สินหรือตามจารีตประเพณี ต้องถือว่าเจ้าของหรือผู้ดูแลยังคงครอบครองทรัพย์สินนั้นอยู่

ฎ.๑๕๙/๒๕๑๒ การที่จำเลยยิงกระป๋องของผู้เสียหายที่ติดถุงของจำเลยไปตาย และชำแหละเอาเนื้อกระป๋องไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เสียหายเป็นการแย่งการครอบครองโดยทุจริต เป็นการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ ไม่ใช่ยกยอกของหายตามป.อ. มาตรา ๓๕๒ วรรคสอง

ฎ.๔๒๐๘/๒๕๔๓ จำเลยเอากระดาศที่ขูไปอุดช่องคืบเงินจากโทรศัพท์ขณะเหรียญตกลงไปค้างอยู่ การครอบครองและกรรมสิทธิ์ยังคงเป็นของเจ้าของที่รอรับเงินนั้นอยู่ เมื่อเจ้าของออกไปจากตู้โทรศัพท์แล้วจำเลยไปเก็บกระดาศที่อุดนั้นออกแล้วเอาเงินไปจึงผิดฐานลักทรัพย์

กรณีทรัพย์สินหายจากการครอบครองจะยังคงอยู่ในความครอบครองของเจ้าของหรือไม่ ต้องพิจารณาตามพฤติการณ์เป็นเรื่องไป โดยหากเก็บเอาทรัพย์สินนั้นไปโดยรู้หรือควรรู้ว่าเจ้าของกำลังติดตามหรือจะติดตามเอาคืนย่อมเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ถ้าไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ก็เป็นความผิดฐานยกยอกทรัพย์สินหาย

ฎ. ๑๓๖๓/๒๕๐๓ (ป) **ทรัพย์สินหายเป็นเรื่องที่ทรัพย์สินหลุดพ้นไปจากความยึดถือของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยมิได้ตั้งใจ มิใช่เรื่องสละการครอบครอง** ผู้ใดเก็บเอาทรัพย์สินไปจะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือยกยอกทรัพย์สินหายต้องพิจารณาตามพฤติการณ์เป็นรายๆไป คือ ถ้าเก็บเอาไว้โดยรู้หรือควรรู้ว่าทรัพย์สินนั้นเจ้าของกำลังติดตามหรือจะติดตามเพื่อเอาคืนก็เป็นลักทรัพย์ ถ้าไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ก็เป็นความผิดฐานยกยอกทรัพย์สินหาย

รธนพคว่าป็นตกน้ำ ๑ กระบอก และทหารมหา ๒ ครั้งไม่พบจึงไปแจ้งความที่อำเภอ ต่อมาค้ำวันเดียวกันนั้นเองจำเลยไปงมเอาปืนไปขายเสีย แสดงว่าจำเลยรู้หรือควรรู้ว่ารถทหารคว่าป็นจมน้ำอยู่ แล้วถือโอกาสตอนปลดผู้คนไปงมเอาปืนที่อยู่ในระหว่างเจ้าของกำลังติดตามเอาคืน จึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์

ฎ.๒๗๖๙/๒๕๓๔ ผู้เสียหายลืมนุ้กระดาศใส่เงินไว้ จำเลยเป็นผู้เอาถุงกระดาศใส่เงินของผู้เสียหายไป และหลังจากรู้ตัวว่าลืมนุ้กระดาศใส่เงินไว้ที่ร้านจำเลยเพียง ๑๐ นาที ผู้เสียหายก็รีบออกจากสำนักงานที่ดินซึ่งอยู่บริเวณเดียวกับร้านจำเลยติดตามถุงกระดาศใส่เงินทันที เช่นนี้ถือได้ว่าผู้เสียหายยังมีการครอบครองถุงกระดาศใส่เงินอยู่ เมื่อจำเลยเอาไปจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์

กรณีทรัพย์สินของคนตายจะถือว่าความครอบครองอยู่ที่ผู้ใด แม้คนตายไม่อาจครอบครองทรัพย์สินได้ แต่ทรัพย์สินนั้นย่อมเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทและไม่ใช่ทรัพย์สินที่ไม่มีผู้ใดครอบครองการฆ่าคนแล้วเอาทรัพย์สินไปจากศพ หรือการที่เครื่องบินตกจนผู้โดยสารตายแล้วมีผู้ไปเอาทรัพย์สินที่ตกกระจายอยู่ย่อมผิดฐานลักทรัพย์ มิใช่ยกยกของหาย (ฎ.๑๖๒๖/๒๕๐๐,ฎ.๘๓๒๙/๒๕๔๐)

แต่หากเกิดอุบัติเหตุในป่าลึกคนตายหายสาบสูญโดยไม่รู้ว่าเป็นญาติใครและไม่มีใครตามหาแล้ว การที่เอาทรัพย์สินที่ติดตัวผู้ตายไปอาจเป็นความผิดฐานยกยกของหายได้ (ฎ.๑๕๖/๒๔๘๗)

ประการที่สองต้องพิจารณาว่าการแย่งการครอบครองนั้นหมายถึงเจ้าของหรือผู้ที่ครอบครองทรัพย์สินไม่เต็มใจมอบการครอบครองให้แก่ผู้เอาทรัพย์สินนั้นไป

ฎ.๓๙๓๕/๒๕๕๓ จำเลยมีเจตนาทุจริตที่จะเอาสุราต่างประเทศของผู้เสียหายไปตั้งแต่ต้นการที่จำเลยเอาสุราต่างประเทศใส่ลังน้ำปลาแล้วนำไปชำระเงินเท่ากับราคาน้ำปลาเป็นเพียงกลอุบายของจำเลยเพื่อเอาสุราต่างประเทศไปโดยทุจริตเท่านั้น โดยพนักงานแคชเชียร์ตัวแทนของผู้เสียหายมิได้มีเจตนาส่งมอบการครอบครองสุราต่างประเทศให้จำเลย จึงผิดฐานลักทรัพย์ มิใช่ฉ้อโกง

ฎ. ๔๑๔๖/๒๕๖๒ จำเลยเข้าไปที่ร้านโดนัทที่เกิดเหตุแล้วบอก ส. พนักงานขายว่า “โดนัทที่เหลืออยู่ขอเหมาหมด” เมื่อ ส. นำโดนัทบรรจุใส่กล่องและนำกล่องใส่ถุงพลาสติก และคิดเงินว่าจำนวน ๑,๔๔๐ บาท จำเลยพูดว่า “ทำไมต้องจ่าย เพราะเป็นหุ้นส่วนบริษัท หนูรู้มัยว่าพี่เป็นใคร ถ้าไม่รู้ให้โทรไปถาม อ. บอกเค้าว่า น้องชายเค้าที่เป็นเจ้าของตัวจริงจะเอาไปทานบ้าง อีกไม่กี่วันร้านก็ปิดไม่ใช่หรอ” และหยิบเอาขนมโดนัทเดินออกจากร้านที่เกิดเหตุ เมื่อจำเลยทราบดีอยู่แล้วว่าธุรกิจโดนัทที่ร้านเกิดเหตุเป็นธุรกิจในรูปแบบหุ้นส่วน อ. เป็นหุ้นส่วนคนหนึ่งที่ย่อมรับผิดชอบในผลกำไรขาดทุนและทราบว่า อ. เป็นผู้บริหารธุรกิจขายโดนัทจนห้ามมิให้ ท. ที่เป็นน้องชายของจำเลยมายุ่งได้ เงินลงทุนของครอบครัวจำเลยที่ร้านเกิดเหตุหมดไปแล้ว และเป็นภาระหนี้สินที่ ส. และ ล. บิดามารดาจำเลยต้องไปดำเนินการเอา กับ อ. ต่างหาก ดังนั้น พฤติการณ์ของจำเลยลักษณะหลอกว่าจะเหมาขนมโดนัททั้งหมดและเอาขนมโดนัทไป โดยจงใจไม่จ่ายเงินย่อมทำให้ ส. พนักงานขายต้องรับผิดชอบในราคาขนมโดนัทดังกล่าว การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยทุจริตอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกงแล้ว ส่วนการที่จำเลยยังถือถุงขนมโดนัทอยู่ภายในศูนย์การค้าด้วยท่าทางการเดินเป็นปกติไม่มีลักษณะท่าทางการวิ่งหลบหนี ทั้ง ส. ไม่ได้เรียกพนักงานรักษาความปลอดภัยให้ตามจำเลยมาจ่ายเงิน หากทำให้ความผิดฐานฉ้อโกงที่สำเร็จแล้วไม่เป็นความผิดไม่

•

ฎ.๑๐๘/๒๕๖๖ จำเลยทำปลอมขึ้นซึ่งเงินตราและมีธนบัตรปลอมนั้นไว้เพื่อนำออกใช้โดยรู้ว่าเป็นของปลอม เป็นความผิดสำเร็จตั้งแต่ทำปลอมและมีธนบัตรปลอมฯแล้ว จากนั้น จำเลยนำธนบัตรปลอมที่จำเลยทำปลอมขึ้นดังกล่าวไปใช้ลักทรัพย์ ด้วยการใส่ธนบัตรปลอมดังกล่าวเข้าไปในช่องรับเงินของผู้เต็มเงินบุญเต็มของผู้เสียหายเพื่อโอนเงินจำนวนดังกล่าวไป ยังบัญชีธนาคารของผู้มีชื่อที่จำเลยมีหรือเปิดไว้ใช้งานโดยมีเจตนาทุจริตที่จะเอาเงินดังกล่าว ไป เป็นการกระทำที่จำเลยมีเจตนาประสงค์ต่อผลต่างกัน สามารถแยกการกระทำแต่ละความผิดได้ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

ประการที่สามการแย่งการครอบครองนี้ต้องเอาไปในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ไม่ใช่เอาไปเพียงชั่วคราว

ฎ.๑๙๑๕/๒๕๔๓ แอบเอารถผู้อื่นไปกินข้าวต้ม เมื่อกินเสร็จแล้วจะนำมาส่งคืนเป็นเพียงการเอาทรัพย์สินไปเพียงชั่วคราว ไม่ใช่เอาไปในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ ไม่ผิดฐานลักทรัพย์เพราะขาดเจตนาทุจริต

ฎ.๗๘๘๐/๒๕๔๗ หลังจากจำเลยทั้งสองร่วมกันทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ แล้ว จำเลยทั้งสองหลบหนีไป โดยจำเลยที่ ๒ ขับรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายที่ ๔ ไปด้วย หลังเกิดเหตุสองวันพบรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายที่ ๔ จอดอยู่ที่ปั๊มน้ำมัน หากจำเลยทั้งสองมีเจตนาจะเอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายที่ ๔ ไปโดยทุจริตก็สามารถทำได้ แต่จำเลยที่ ๒ กลับไปจอดไว้ที่ปั๊มน้ำมัน แสดงว่าจำเลยที่ ๒ มีเจตนาเพียงใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะหลบหนีเท่านั้น หาได้มีเจตนาทุจริตไม่ จึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์

ฎ. ๙๓๙๓/๒๕๕๗ รถจักรยานของผู้เสียหายถูกทิ้งไว้ข้างถนนห่างจากถนนเพียง ๕ เมตร ซึ่งสามารถพบเห็นได้โดยง่าย และเมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่เกิดเหตุจนถึงวันที่พบรถเป็นเวลา ๙ วัน ซึ่งถ้าหากจำเลยมีเจตนาที่จะลักเอารถดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน ย่อมต้องนำรถจักรยานดังกล่าวไปจากบริเวณที่เกิดเหตุแล้ว อีกทั้งจุดที่พบก็อยู่ห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ ๒๐ เมตร จึงเชื่อได้ว่าจำเลยกับพวกนำรถดังกล่าวมาทิ้งไว้โดยมีเจตนาเพื่อที่จะไม่ให้ผู้เสียหายใช้รถจักรยานในการหลบหนีหรือขี่กลับบ้าน จำเลยกับพวกไม่ได้ประสงค์เอารถจักรยานไปในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้เสียหาย ไม่ผิดฐานลักทรัพย์

(ฎ.๔๕๓๘/๒๕๕๘)

ข) การเอาไปโดยการแย่งการครอบครองจะสำเร็จเมื่อการพาเอาทรัพย์สินให้เคลื่อนที่และอยู่ในลักษณะที่จะพาเอาไปได้

ข.๑ การพาเอาทรัพย์สินให้เคลื่อนที่ คือ ทำให้ทรัพย์สินนั้นได้เคลื่อนย้ายจากจุดเดิมทุกจุดแม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม ทั้งนี้หากเคลื่อนที่แล้วแม้จะกลับมาอยู่ที่เดิมก็ถือว่าความผิดสำเร็จแล้ว

ฎ.๘๐๙๘/๒๕๔๐ จำเลยกับพวกใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะทำการปล้นสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหาย เมื่อคนร้ายคนหนึ่งปลดทรัพย์สินออกไปจากข้อมือผู้เสียหายได้แล้ว ทรัพย์สินนั้นจึงขาดจากการครอบครองของผู้เสียหาย แต่อยู่ในมือของคนร้ายพร้อมที่จะนำไปได้ ย่อมเป็นการเคลื่อนที่ไปจากแหล่งที่ทรัพย์สินนั้นติดตรึงอยู่ตามปกติไปอยู่ในความครอบครองของคนร้าย เป็นการเอาไปโดยสมบูรณ์ เป็นปล้นทรัพย์สินสำเร็จ แม้ผู้เสียหายแย่งคืนมาในทันทีก็เป็นการเกิดขึ้นหลังจากการพาเอาทรัพย์สินนั้นไปแล้ว ย่อมไม่ทำให้การพาเอาทรัพย์สินซึ่งสมบูรณ์แล้วกลับเป็นไม่สมบูรณ์ไปได้

ฎ.๓๔๖๓/๒๕๕๔ การที่จำเลยนั่งคร่อมบนรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหาย เป็นการลงมือกระทำความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว แม้จำเลยจะสตาร์ทเครื่องด้วยเท้าไม่ติดและต่อสายตรงไม่สำเร็จ แต่จำเลยก็พาทรัพย์สินที่ไปจากที่จอดไว้ ๕ ถึง ๑๐ เมตร เป็นการพาทรัพย์สินเคลื่อนที่ไปได้แล้ว จึงเป็นความผิดสำเร็จฐานลักทรัพย์

ฎ.๔๑๓/๒๕๕๒ จำเลยยังมีได้พาเตาอบของผู้เสียหายออกไปพื้นนอกห่างสรรพสินค้ำของผู้เสียหาย แต่ก็ได้เลื่อนย้ายออกจากจุดที่ผู้เสียหายเก็บหรือวางทรัพย์สินนั้นไว้ ทั้งยังผ่านจุดที่ลูกค้ำจะต้องชำระค้ำสินค้ำแก่พนักงานเก็บเงินไปแล้ว จึงถือได้ว่าพาททรัพย์สินของผู้เสียหายเคลื่อนที่ไปแล้วโดยมีเจตนาทุจริต การกระทำของจำเลยเป็นความผิดสำเร็จ

ฎ.๖๐๘๐/๒๕๔๖ จำเลยกับพวกร่วมกันลักหม้อแปลงไฟฟ้าของผู้เสียหาย โดยขึ้นไปบนเสาไฟฟ้าแล้วเลื้อยตัดลวดสลึงที่ยึดหม้อแปลงไฟฟ้า และใช้เชือกผูกผลักลงจากคานบนเสาไฟฟ้า เมื่อหม้อแปลงไฟฟ้าเคลื่อนจากจุดที่ติดตั้งเดิมและถูกเคลื่อนมาอยู่บนพื้นดิน ถือว่าเป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์สินหม้อแปลงไฟฟ้า อันเป็นลักทรัพย์สำเร็จแล้ว แม้จำเลยกับพวกจะยังไม่ทันยกหม้อแปลงไฟฟ้าขึ้นรถยนต์กระบะเพราะหม้อแปลงไฟฟ้ามาน้ำหนักมาก (มีหมายเหตุท้ายฎีกาว่าน่าจะเป็นเพียงพยายาม/ดูเปรียบเทียบกับฎ.๗๐๕๓/๒๕๔๕)

การพาททรัพย์สินให้เคลื่อนที่ไม่เฉพาะแต่การกระทำทางกายภาพที่ต้องจับตัวทรัพย์สินเท่านั้น วิธีการอื่นใด เช่น การหลอกให้ผู้อื่นหยิบทรัพย์สินมาให้ การล่อสัตว์ให้ตามออกมา หรือการใช้ท่อต่อให้ของเหลวไหลก็มีผลเช่นเดียวกัน

ฎ.๒๙๖๑/๒๕๒๒ จำเลยลักใบยาโดยใช้ ร.และ ก. ขนไป โดย ร. และ ก. ไม่รู้ไม่ได้ร่วมกระทำความผิด จำเลยเป็นผู้ลักทรัพย์

ข.๒ อยู่ในลักษณะที่จะพาเอาไปได้ คือมีอำนาจเหนือทรัพย์สินนั้นแล้ว มิใช่เพียงขั้นตอนที่แยกทรัพย์สินนั้นออกจากกันไม่ว่าโดยธรรมชาติหรือมนุษย์ จึงจะถือเป็นความผิดสำเร็จ

หากคนร้ายปลดโคออกจากเกวียนเป็นขั้นตอนแยกทรัพย์สินเท่านั้น หากมีการต้อนโคให้เดินตามไปในทิศทางที่ตนต้องการได้ย่อมเป็นการเคลื่อนที่ในลักษณะที่จะพาเอาไปได้ เป็นลักทรัพย์สำเร็จ แต่หากปลดโคออกจากเกวียนแล้ว โคไม่ยอมเดินก็ดี หรือโควิ่งหนียังไล่จับไม่ได้ก็ดี ก็ยังไม่อยู่ในลักษณะที่จะพาเอาไปได้ จึงเป็นเพียงพยายาม (เทียบฎ.๒๘๗/๒๕๑๐ และฎ.๕๐/๒๕๖๔)

ฎ.๒๗๒/๒๕๒๗ จำเลยมีเจตนาลักสร้อยคอซึ่งบุตรผู้เสียหายสวมใส่อยู่ พอใช้กรรไกรตัดสร้อยขาดตกลงยังพื้นดิน ยังมิได้ยึดถือเอาสร้อยก็มีคนบอกให้ผู้เสียหายรู้และเก็บเอาสร้อยไว้เสียก่อน จะถือว่าจำเลยเอาสร้อยนั้นไปยังไม่ได้ ย่อมมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์เท่านั้น

ฎ.๓๑๔๒/๒๕๕๗ ประสงค์จะลักน้ำยาง จำเลยเพียงกรีดยางแล้วน้ำยางไหลมาอยู่ในถ้วยรอง ผิดฐานพยายามลักทรัพย์

ฏ.๗๐๓๕/๒๕๔๕ สุกกรตัวเกิดเหตุมีน้ำหนักเกือบ ๒๐๐ กิโลกรัม ไม่สามารถอุ้มหรือจับไปโดยง่าย ทั้งวัดเจ้าของสุกรก็ไม่ได้กักขังแต่ปล่อยให้มันอิสระ ขณะตำรวจเข้าจับกุมจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๕ กำลังช่วยกันดึงและผลักดันสุกรให้เข้าไปในช่องบรรจ สุกกรยังไม่ได้เข้าไปในช่องทั้งตัว ทั้งยังไม่ได้นำขึ้นรถ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๕ ยังไม่อยู่ในฐานะที่สามารถนำสุกรไปได้ การกระทำจึงยังไม่บรรลุผล คงมีพื้นฐานพยายามลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ (ฏ.๔๓๙๙-๔๓๕๐/๒๕๕๕ ทำนองเดียวกัน และเปรียบเทียบกับฏ.๖๐๘๐/๒๕๔๖ ที่กล่าวแล้ว)

หากยังไม่มี การกระทำถึงขั้นที่ถือว่าลงมือแล้วย่อมไม่เป็นความผิด

ฏ.๑๘๔๙/๒๕๖๔ บริเวณที่จำเลยที่ ๑ ขับรถกระบะเข้าไปจอดเป็นที่โล่งห่างจากอาคารโรงงานของผู้เสียหาย แม้บริเวณดังกล่าวมีใช้สถานที่ที่บุคคลใดจะเข้าไปหาปลาหรือหาหนู ทั้งปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีคิมและกรรไกรของกลางที่ใช้ตัดสายไฟฟ้าได้อยู่ในรถกระบะ ทำให้น่าเชื่อว่าจำเลยทั้งสองมีเจตนาที่จะเข้าไปลักทรัพย์ในโรงงานของผู้เสียหาย แต่บริเวณที่จำเลยที่ ๑ ขับรถกระบะไปจอดดังกล่าวยังอยู่ห่างจากตู้ควบคุมที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสองจะเข้าไปลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศ ประกอบกับการลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศ จำเลยทั้งสองจะต้องลงจากรถไปตัดสายไฟฟ้าและถอดเครื่องปรับอากาศจากจุดที่ติดตั้งไว้ เมื่อจำเลยทั้งสองเพึ่งกระทำเพียงใช้ไฟฉายส่องไปรอบพื้นที่อันมีลักษณะเป็นการดูลาดเลา โดยยังมีได้ลงจากรถกระบะ จึงยังไม่อยู่ในวิสัยที่จะลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศดังกล่าวได้ การกระทำของจำเลยทั้งสองยังถือไม่ได้ว่าเป็นการลงมือกระทำความผิดในอันที่จะลักสายไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศของผู้เสียหายตามฟ้อง

ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

ก) ทรัพย์สิน หมายถึง วัตถุที่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและถือเอาได้ ทั้งต้องเคลื่อนที่ได้ ดังนั้นจึงต้องเป็นสังหาริมทรัพย์เท่านั้น อสังหาริมทรัพย์เฉพาะที่แยกออกมาเป็นสังหาริมทรัพย์แล้วเท่านั้นที่อาจถูกเอาไปได้ (ฎ.๕๗๔/๒๕๒๗, ฎ.๘๑๖/๒๕๔๐, ฎ.๕๔๒๓/๒๕๔๑, ฎ.๕๖๕/๒๕๔๒)

ฎ.๒๗๖๓/๒๕๔๑ การที่เพียงแต่ได้รับสิทธิให้เก็บรังนกอีแอ่น แต่ยังไม่ได้ยึดถือครอบครองจึงยังไม่เป็นเจ้าของ จำเลยทั้งสองมาเก็บรังนกไปจึงไม่ผิดฐานลักทรัพย์

ฎ.๗๖๘๐/๒๕๕๓ จำเลยทั้งสองทำบันทึกข้อตกลงโอนสิทธิเรียกร้องค่าสินคำที่มีอยู่ต่อลูกค้า รวม ๒๓ ราย ให้แก่โจทก์ ต่อมาจำเลยทั้งสองกลับใช้สิทธิเรียกร้องให้ลูกค้าบางรายชำระค่าสินคำแก่ จำเลยทั้งสอง แต่สิทธิเรียกร้องดังกล่าวมิใช่วัตถุประสงค์ที่ปรากฏที่สามารถเคลื่อนที่ได้ อันอาจจะมีการเอาไปได้ ตามความหมายของคำว่าทรัพย์สินในความผิดฐานลักทรัพย์ ทั้งการที่จำเลยทั้งสองไปขอรับเงินหรือ เช็คค่าสินคำจากลูกค้านั้น ก็ไม่ได้เป็นการกระทำแทนโจทก์ ดังนั้นเงินและเช็คดังกล่าวจึงไม่ใช่ทรัพย์สินของ โจทก์ การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือยกยอกทรัพย์สินของโจทก์ แต่เป็น เพียงการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงอันเป็นการผิดสัญญาทางแพ่งเท่านั้น

ข้อมูลถือเป็นทรัพย์สินหรือไม่

ฎ.๕๑๖๑/๒๕๔๗ ข้อมูลไม่นับเป็นวัตถุประสงค์ที่ปรากฏ เป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ถ่ายทอดความหมาย ของข้อมูลโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ มิใช่รูปร่างของข้อมูล เมื่อ ปพพ. มาตรา ๑๓๗ บัญญัติว่า ทรัพย์สิน หมายความว่าวัตถุประสงค์ที่ปรากฏ ข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูลจึงไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สิน การที่จำเลยนำแผ่นบันทึก ข้อมูลเปล่าลอกข้อมูลจากแผ่นบันทึกข้อมูลของโจทก์ร่วมจึงไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

พลังงานเป็นทรัพย์สินที่อาจถูกลักได้หรือไม่

กระแสไฟฟ้า ศาลฎีกาเคยวินิจฉัยยุติว่าเป็นทรัพย์สินที่ลักได้ (ฎ.๘๗๗/๒๕๐๑, ฎ.๑๘๘๐/๒๕๔๒, ฎ.๒๒๘๖/๒๕๔๕, ฎ.๖๓๘๔/๒๕๔๗, ฎ.๔๘๑/๒๕๔๙) ทั้งนี้อาจมองว่าวัตถุที่มีรูปร่างนั้นไม่ได้หมายถึงว่าต้องสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าหรือสัมผัสได้เท่านั้น

ฎ.๑๘๘๐/๒๕๔๒ (ป) สัญญาณโทรศัพท์เป็นกระแสไฟฟ้าที่แปลงมาจากเสียงพูดเคลื่อนที่ไปตามสายลวดตัวนำจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การที่จำเลยลักเอาสัญญาณโทรศัพท์จากตู้โทรศัพท์ใช้ จึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์สินเช่นเดียวกับการลักกระแสไฟฟ้า

ฎ.๕๓๕๔/๒๕๓๙ จำเลยนำโทรศัพท์มือถือมาปรับจูนและก๊อปปี้คลื่นสัญญาณโทรศัพท์ของผู้เสียหายแล้วใช้รับส่งวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นเพียงการแย่งใช้คลื่นสัญญาณโทรศัพท์ของผู้เสียหายโดยไม่มีสิทธิ มิใช่การเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยทุจริต ไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์สิน (ฎ.๘๑๗๗/๒๕๔๓)

ศพเป็นทรัพย์หรือไม่

•

หากศพนั้นมีเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือกรรมสิทธิ์ร่วม คือ มีการถือเอาหรือหวงกันแล้ว ศพอาจเป็นวัตถุแห่งการลักได้ เช่น โศภนกระดุกในพิพิธภัณฑ (เทียบฎ.๑๑๗๔/๒๕๐๘) ดังนั้น หากเอาไปโดยทุจริต อาจเป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๔ นอกเหนือไปจากความผิดตามมาตรา ๓๖๖/๓ คือการเคลื่อนย้ายศพโดยไม่มีเหตุอันสมควร ทั้งนี้ยังอาจมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา ๓๕๘ ได้อีกด้วย

ทรัพย์นอกพาณิชย์

ทรัพย์ที่ไม่อาจถือเอาได้ เช่น สายลม ก้อนเมฆ

สำหรับทรัพย์ผิดกฎหมาย เช่น ของเถื่อนเป็นต้น แม้จะไม่สามารถถือเอาได้และไม่อาจโอนกันได้โดยผลของกฎหมาย ก็สามารถเป็นทรัพย์ที่เป็นวัตถุแห่งการลักทรัพย์หรือยกยอกได้

ฎ.๑๙๗/๒๔๙๐ เจ้าพนักงานสรรพสามิตจับสุราไปแล้ว เอาสุรานั้นเสียโดยเจตนาทุจริตย่อมมีความผิดฐานยกยอก และถือว่าเจ้าของสุราเป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องขอให้ลงโทษได้

ข) ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

ข.๑ กรณีจำนำ

หากผู้ที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ไปเอาทรัพย์สินของตนที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น ย่อมไม่ผิดฐานลักทรัพย์ ดังนั้น การที่ผู้จำนำไปเอาทรัพย์สินของตนจากผู้รับจำนำจึงไม่ผิดตามมาตรา ๓๓๔ แต่ทั้งนี้มีความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามมาตรา ๓๔๙

ข.๒ กรณีฝากเงิน

ฎ.๖๒๔/๒๕๕๓ การกระทำที่จะครอบงำประกอบความผิดฐานลักทรัพย์นั้น จะต้องเป็นการเอาทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต เงินฝากในบัญชีของโจทก์ที่ ๑ ที่ฝากไว้กับจำเลยทั้งสองตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยทั้งสองและตกอยู่ในความครอบครองของจำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองผู้รับฝากย่อมมีสิทธิที่จะบริหารจัดการเงินฝากประการใดก็ได้ คงมีหน้าที่เพียงต้องคืนเงินตามที่โจทก์ทั้งสองฝากไว้เท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องคืนเงินจำนวนเดียวกับที่ฝากไว้ การที่จำเลยทั้งสองเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของโจทก์ที่ ๑ จึงไม่ใช่การเอาทรัพย์สินของโจทก์ทั้งสองไป การกระทำของจำเลยทั้งสองไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์

ฎ.๔๗๗๐/๒๕๖๗ เงินที่โจทก์นำมาฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. อยู่ในความ
ครอบครองของธนาคาร ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคาร ท. ซึ่งธนาคารผู้รับฝากย่อมมีสิทธิในการ
บริหารจัดการเงินฝากจำนวนดังกล่าว ธนาคารผู้รับฝากคงมีหน้าที่เพียงต้องคืนเงินตามจำนวนที่โจทก์
ซึ่งเป็นลูกค่านำเข้าฝากไว้เท่านั้นธนาคารผู้รับฝากไม่จำเป็นต้องคืนเงินเป็นจำนวนอันเดียวกับที่โจทก์
ฝากไว้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๗๒ เงินจำนวนดังกล่าวที่จำเลยรับไปจึงเป็นเงินของธนาคาร ท. ผู้รับ
ฝาก มิใช่เงินของโจทก์ การที่จำเลยทำใบถอนเงินที่ปลอมขึ้นมาเบิกถอนจากบัญชีเงินฝากของโจทก์
แล้วเอาเงินจำนวนดังกล่าวไปเข้าบัญชีธนาคารของจำเลย ธนาคาร ท. ผู้รับฝากจึงเป็นผู้เสียหาย
โดยตรง โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่แท้จริงในความผิดฐานลักทรัพย์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔)

ข.๓ กรณีนิติกรรมโมฆะ

ฎ. ๓๐๓/๒๕๐๓ จำเลยได้ขายกระป๋องของกลางให้แก่ผู้เสียหาย แต่ยังไม่มีการจด
ทะเบียนโอน จึงตกเป็นโมฆะตามปพพ. มาตรา ๔๕๖ เมื่อจำเลยผู้ขายเอากระป๋องกลับไปจาก
ผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยย่อมไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ เพราะกรรมสิทธิ์ยังอยู่ที่จำเลย

ข.๔ กรณีส่วนควบ

ฎ.๑๐๙๓/๒๕๓๗ กรณีเป็นเรื่องเอาสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่นหลายคนมารวมกันเข้าเป็นรถยนต์ชนิดมีตัวถังเป็นส่วนควบ เมื่อตัวรถยนต์ของผู้ให้เช่าซื้อถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินประเภทตามปพพ. มาตรา ๑๓๑๖ ผู้ให้เช่าซื้อเป็นเจ้าของตัวรถยนต์จึงเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่รวมเข้ากันแต่เพียงผู้เดียว โจทก์หาใช่เป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไม่ เมื่อผู้ให้เช่าซื้อเอารถยนต์นั้นไป จึงหาใช่เป็นการเอาทรัพย์สินที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย การกระทำไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

ฎ.๑๒๕/๒๕๖๕ ต้นยูคาลิปตัสเป็นไม้ยืนต้นย่อมตกเป็นส่วนควบของที่ดิน ตามป.พ.พ.มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง เจ้าของทรัพย์สินประเภทย่อมมีกรรมสิทธิ์ในส่วนควบของทรัพย์สินนั้น ตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง แม้โจทก์ร่วมเป็นผู้ปลูกและดูแลต้นยูคาลิปตัสซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน แต่เมื่อที่ดินพิพาทเป็นที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นของแผ่นดินมิใช่ของโจทก์ร่วม และไม่ปรากฏว่าโจทก์ร่วมได้รับอนุญาตจากทางราชการให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินพิพาทอันจะไม่ถือว่าต้นยูคาลิปตัสเป็นส่วนควบกับที่ดินตามป.พ.พ.มาตรา ๑๔๖ ดังนี้ ต้นยูคาลิปตัสจึงเป็นส่วนควบของที่ดินไม่ใช่ของโจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์โจทก์ร่วมตามฟ้อง

ฎ.๑๓๙๕/๒๕๖๕ โจทก์กับ ว. อยู่อาศัยในบ้านและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิของ ป. ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินเดิม จึงเป็นการครอบครองบ้านและที่ดินพิพาทแทน ป. แม้โจทก์เป็นผู้ปลูกมะพร้าวในที่ดินพิพาทก็ตาม แต่เมื่อต้นมะพร้าวเป็นไม้ยืนต้นย่อมเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง เมื่อ ป. โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๒ กับพวกแล้ว จำเลยที่ ๒ กับพวกจึงเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในต้นมะพร้าวตามบทกฎหมายดังกล่าว การที่จำเลยที่ ๒ ให้คนงานตัดลูกมะพร้าวในที่ดินพิพาทไปขาย จึงไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

ข.๕ กรณีกรรมสิทธิ์รวม

ฎ.๕๐๒/๒๕๖๓ ก่อนเกิดเหตุจำเลยกับผู้เสียหายอยู่กินกันโดยมิได้จดทะเบียนสมรส และระหว่างอยู่กินด้วยกันร่วมกันลงทุนประกอบกิจการร้านอินเทอร์เน็ตที่บ้านผู้เสียหาย ทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ระหว่างอยู่กินกันฉันสามีภริยา ย่อมเป็นกรรมสิทธิ์รวม โดยแต่ละฝ่ายมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวคนละส่วนเท่าๆ กัน เมื่อเลิกกันต้องแบ่งกรรมสิทธิ์คนละครึ่ง การที่จำเลยกับพวกมาขนทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมขณะอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายไปเป็นของตนฝ่ายเดียวทั้งหมด เป็นการเอาทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต จำเลยจึงมีความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์

ข้อสังเกต

ฎ.๙/๒๕๔๓ จำเลยลักบัตร เอ. ที. เอ็ม. ของผู้เสียหายแล้วไปถอนเงินของผู้เสียหาย โดยผ่านเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ เป็นความผิดฐานลักบัตรฯ และลักเงินผู้เสียหาย ต่างกรรมกัน และยังเป็นความผิดตามมาตรา ๑๘๘ ต้องลงโทษตามมาตรา ๑๘๘ ซึ่งเป็นบทหนัก

ข้อเท็จจริงเรื่องนี้ได้ความว่ามีการส่งบัตรไปให้ผู้เสียหายแล้ว ส่วนถ้ายังไม่มีการส่งบัตรฯไปให้ผู้เสียหายเคยมีฎ.๖๑๓/๒๕๔๐วินิจฉัยว่าเงินที่จำเลยกดออกมาเป็นของธนาคาร

ฎ.๖๕๐/๒๕๑๐ จำเลยจํานำสร้อยคอของตนไว้กับผู้เสียหายเพื่อเอามาเล่นการพนัน แล้วจำเลยกระชากสร้อยเส้นนั้นไปจากคอผู้เสียหาย ไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

หากข้อเท็จจริงเปลี่ยนเป็นว่า จำเลยแพ้นั้นจึงตีสร้อยคอเป็นการขำระหนี่ ย่อมเท่ากับเป็นการมอบการครอบครองสละกรรมสิทธิ์ให้ผู้เสียหาย แม้การขำระหนี่พนันจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ ปพพ. มาตรา ๔๑๑ บัญญัติว่าหาอาจจะเรียกร้องคืนทรัพย์หาได้ไม่ ผู้เสียหายย่อมมีอำนาจเหนือทรัพย์แล้ว หากจำเลยเอากลับมาย่อมมีความผิดฐานลักทรัพย์

ฎ.๓๘๕๕/๒๕๖๓ แม้จำเลยเห็นได้ว่าเป็นอวัยวะสำคัญของร่างกาย แต่ลักษณะของบาดแผลซึ่งฉีกขาดเพียงเล็กน้อย ย่อมแสดงให้เห็นว่าจำเลยไม่ได้ใช้มีดปาดคอให้ลึกเพื่อให้ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ส่วนบาดแผลอื่นที่ผู้เสียหายได้รับก็เป็นเพียงแผลฉีกขาดและแผลถลอกเท่านั้น อีกทั้งหลังเกิดเหตุจำเลยยอมให้ผู้เสียหายเข้าห้องน้ำเพื่อล้างบาดแผล พฤติการณ์ดังกล่าวมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่าจำเลยไม่มีเจตนาฆ่าผู้เสียหาย คงมีแต่เจตนาทำร้ายเท่านั้น ขณะที่จำเลยนั่งคร่อมผู้เสียหายอยู่บนเตียง กระเป๋าสตางค์ของผู้เสียหายวางอยู่บนเตียงและจำเลยดึงลิ้นชักหรือคั่นทรัพย์สิน ดังนั้น หากจำเลยประสงค์ต่อทรัพย์สินตั้งแต่แรกจำเลยน่าจะรีบลักเอากระเป๋าสตางค์และทรัพย์สินอื่นของผู้เสียหายแล้วหลบหนีไปทันที แต่จำเลยยังคงอยู่ในห้องระหว่างที่ผู้เสียหายเข้าห้องน้ำประมาณ ๓๐ นาที และเพิ่งหลบหนีหลังจากที่ผู้เสียหายร้องขอให้คนช่วย พร้อมทั้งหยิบกระเป๋าสตางค์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้เสียหายไป แสดงว่าการลักทรัพย์สินเกิดขึ้นในภายหลังและขาดตอนจากการทำร้ายร่างกายแล้ว อันเห็นได้ว่าจำเลยไม่มีเจตนาลักทรัพย์สินโดยใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์สินหรือการพาทรัพย์สินนั้นไป และโดยมีอาวุธจำเลยจึงไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์สินโดยมีอาวุธ แต่มีความผิดฐานลักทรัพย์สินเท่านั้น

ข้อพิจารณาองค์ประกอบภายใน

๑. เจตนา หมายถึง ผู้กระทำรู้ถึงข้อเท็จจริงที่เป็นองค์ประกอบของความผิดตามมาตรา ๕๙ วรรคสาม คือรู้ว่าทรัพย์สินเป็นของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย แต่ไม่จำเป็นต้องรู้ว่าเป็นของใคร (ฎ.๑๔๓๓/๒๕๓๐) และไม่สำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๒ เช่น เข้าใจว่าตนมีอำนาจเอาไปได้หรือเข้าใจว่าเจ้าของยกให้แล้ว (ฎ.๓๔๑๒/๒๕๕๐) เป็นต้น

การมีเจตนาอาจเป็นได้ทั้งประสงค์ต่อผลที่จะเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไป หรืออาจเป็นเจตนาย่อมถึงเห็นผลก็ได้ เช่น การเอารถของผู้อื่นไปทิ้งในแม่น้ำซึ่งเป็นการตัดกรรมสิทธิ์ของเจ้าของรถ (ฎ.๙๖๕/๒๕๒๑) หรือจำเลยขับรถของผู้เสียหายไปจอดทิ้งไว้ในทุ่งนาซึ่งมีป่าละเมาะห่างถนนประมาณครึ่งกิโลเมตร และห่างจากที่เกิดเหตุประมาณ ๒ กิโลเมตร แสดงว่าจำเลยมีเจตนาเอารถยนต์ของผู้เสียหายไปโดยทุจริต เป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๔

ฎ.๒๑๖/๒๕๐๙ จำเลยยอมให้ผู้เสียหายร่วมประเวณีมีสิ่งตอบแทน แต่ผู้เสียหายผิดข้อตกลง จำเลยไม่พอใจจึงได้ทำร้ายผู้เสียหายแล้วเอาปืนของผู้เสียหายไปทิ้งที่ปลักน้ำกลางทุ่งนาเพราะกลัวผู้เสียหายจะยิง การเอาปืนไปทิ้งน้ำโดยไม่เอาไปเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นแสดงว่าจำเลยไม่มีเจตนาประสงค์จะเอาทรัพย์สิน การเอาปืนของผู้เสียหายไปทิ้งจึงไม่ผิดฐานลักทรัพย์

๒. เจตนาพิเศษ (มูลเหตุจูงใจ) หมายถึง ต้องมีเจตนาทุจริต ซึ่งตามมาตรา ๑ (๑) หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ฎ.๒๙๖๐/๒๕๕๒ จำเลยเข้าใจโดยสุจริตว่าป. กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทโจทก์ร่วมอนุมัติให้จำเลยเบิกเงินเดือนล่วงหน้าของจำเลยได้ แม้จำเลยจะไม่ได้ขออนุมัติจากป. ก่อนตามระเบียบ การเบิกเงินเดือนล่วงหน้าของจำเลยก็ไม่เป็นการเอาทรัพย์สินของโจทก์ร่วมไปโดยทุจริต

ฎ.๑๙๔๓/๒๕๖๔ ต้นปาล์มน้ำมันเป็นไม้ยืนต้นย่อมตกเป็นส่วนควบของที่ดินและย่อมตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก.ตามกฎหมาย คณะกรรมการหมู่บ้านที่ดูแลสวนปาล์มน้ำมันก็ดี หรือแม้แต่วัดที่ทำหน้าที่ดูแลสำนักสงฆ์ก็ดี ไม่อาจอ้างสิทธิในความเป็นเจ้าของต้นปาล์มน้ำมันในที่ดินแปลงดังกล่าวได้ การที่จำเลยว่าจ้างให้คนเข้าไปตัดผลต้นปาล์มน้ำมันในที่ดินแปลงดังกล่าวจึงเป็นการลักเอาไปซึ่งทรัพย์สินของ ส.ป.ก. แม้ข้อเท็จจริงนี้จะแตกต่างจากที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยลักเอาผลปาล์มน้ำมันของสำนักสงฆ์ไปก็เป็นเพียงแค่วายละเอียด มิใช่แตกต่างในข้อสาระสำคัญ ศาลจึงพิจารณาตามข้อเท็จจริงที่ได้ความได้ตามป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง

จำเลยทำสัญญาเช่าที่ดินจากวัดจริง ฉะนั้น การที่จำเลยว่าจ้างคนให้เข้าไปตัดผลปาล์มน้ำมัน ย่อมเป็นการกระทำที่จำเลยเข้าใจว่าตนมีสิทธิเข้าไปเก็บผลปาล์มน้ำมันในทรัพย์สินที่เช่าได้ ถือไม่ได้ว่าจำเลยกระทำไปโดยมีเจตนาทุจริต จึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ตามฟ้อง

- ประโยชน์ที่ได้นั้นไม่จำเป็นต้องเป็นประโยชน์ในลักษณะทรัพย์สินก็ถือว่ามิเจตนาทุจริต

ฎ.๘๖๗/๒๕๑๓ ส. น. หลอก ซ. ว่า พ. คือ ว. เจ้าของที่ดิน นส.๓ ที่นำมาเป็นหลักประกันตัว ก. ต่อศาล ซ. หลงเชื่อทำหนังสือรับรองหลักประกันต่อศาล เป็นการกระทำโดยทุจริต แม้ ส. น. ไม่ได้ประโยชน์เป็นตัวทรัพย์ แต่ ก. จำเลยที่ศาลให้ประกันตัวไปก็ได้รับประโยชน์โดยการใช้น้ำสื่รับรองนั้น เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

- การเอาทรัพย์ไปที่ไม่ใช่ลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ไม่ถือว่ามิเจตนาพิเศษ

ฎ.๑๖๔๓/๒๕๓๕ จำเลยเอาปืนของผู้เสียหายไปเพื่อจะยิงทำร้าย ส. ซึ่งเป็นชู้กับภริยาของ จำเลยด้วยความบันดาลโทสะที่เห็น ส. นั่งอยู่กับภริยาของจำเลย มิได้มีเจตนาที่จะเอาปืนของผู้เสียหาย ไปเป็นของตนโดยทุจริต จึงไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

- การเอาทรัพย์สินไปโดยถือวิสาสะ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าไม่มีเจตนาทุจริต

ฎ.๓๘๙๔/๒๕๓๑ จำเลยและ ป.ผู้เสียหายเป็นพี่น้องกัน จำเลยมาขอยืมรถจักรยานยนต์จาก ป. แต่ ป.ไม่ให้ จำเลยแสดงกริยาอะอะโวยวายและต่อมาเอารถจักรยานยนต์ไป เป็นเพียงการถือวิสาสะพี่น้อง และเมื่อเอาไปแล้วก็มีได้พาหลบหนีแต่อย่างไร จำเลยจึงขาดเจตนาทุจริต ไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

ฎ.๒๑๘๘/๒๕๔๕ จำเลยเอาทรัพย์สินไปจากผู้เสียหายก็เนื่องจากไม่ต้องการให้ผู้เสียหายนำไปเล่นการพนัน แสดงว่าจำเลยหาได้มีเจตนาที่จะเอาทรัพย์สินไปเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับจำเลยหรือผู้อื่นแต่อย่างไร จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ คงมีแต่ความผิดเฉพาะทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับอันตรายแก่กายตามมาตรา ๒๙๕

- การเอาทรัพย์สินไปในลักษณะเพื่อบังคับชำระหนี้

เดิมศาลฎีกาเคยวินิจฉัยทำนองว่า หากมีการบังคับชำระหนี้โดยการเอาทรัพย์สินไปในจำนวนที่ใกล้เคียงหรือเพียงพอ ถือว่าขาดเจตนาทุจริต เช่น การเอากระบี่กับเกี่ยวไปแทนการชำระหนี้เงิน การตวงข้าวชำระแทนค่าเช่านาที่ผู้เสียหายค้างกับจำเลย การเอาตุ๋นของผู้เสียหายไปตีชำระหนี้ เป็นต้น (ฎ.๒๕๑/๒๕๑๓, ฎ.๒๐๔๑/๒๕๑๕, ฎ.๑๗๑๕/๒๕๓๔, ฎ.๒๐๐/๒๕๔๔, ฎ.๓๑๕๐/๒๕๔๙)

•
ต่อมา มี ฎ. ๖๗๔/๒๕๕๔ (ป) วินิจฉัยว่า แม้ข้อเท็จจริงจะฟังได้ว่า จำเลยกับพวกเข้าไปทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจนได้รับบาดเจ็บ และบังคับเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปเท่าที่คิดว่าพอกับค่าจ้างที่ผู้เสียหายเป็นหนี้พวกจำเลยอยู่เท่านั้น ไม่ได้เอาทรัพย์สินอื่นๆ ที่มีค่ามากไปด้วยก็ตาม แต่การกระทำของจำเลยกับพวกดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่เห็นว่า เป็นการกระทำโดยมีเจตนาทุจริตแล้ว การกระทำของจำเลยกับพวกเป็นการร่วมกันปล้นทรัพย์

ฎ. ๖๗๖๗/๒๕๕๗ ก็วินิจฉัยว่า การแย่งโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อบังคับชำระหนี้ เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์

การที่เจ้าหนี้เอาทรัพย์สินของลูกหนี้ไปเพื่อต่อรองให้ชำระหนี้ กระทำได้หรือไม่

•

ก. ไม่ได้เพราะไม่มีอำนาจตามกฎหมายให้กระทำได้ หรือ

ข. การกระทำได้กล่าวมิใช่การเอาทรัพย์สินไปในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ จึงถือไม่ได้ว่ามี
เจตนาทุจริต

ฎ.๔๙๓๒/๒๕๖๑การที่จำเลยนำรถยนต์ของผู้เสียหายไปเพื่อเป็นการประกันหนี้
โดยผลการเช่นนี้จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจใดๆ ตามกฎหมาย ถือได้ว่าเป็นการแสวงหา
ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง อันเป็นการเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไป
โดยทุจริตแล้ว การกระทำของจำเลยกับพวกจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์

เหตุการณ์/เหตุที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้น

มาตรา ๓๓๕ ผู้ใดลักทรัพย์

(๑) ในเวลากลางคืน

(๒) ในที่หรือบริเวณที่มีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ เหตุทุกขภัยแก่รถไฟ หรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสาร หรือภัยพิบัติอื่นในทำนองเดียวกัน หรืออาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นนั้น หรืออาศัยโอกาสที่ประชาชนกำลังตื่นกลัวภัยอันตรายใดๆ

(๓) โดยทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์ หรือโดยผ่านสิ่งเช่นนั้นเข้าไปด้วยประการใดๆ

(๔) โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนงให้เป็นทางคนเข้า หรือเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้

(๕) โดยแปลงตัวหรือปลอมตัวเป็นผู้อื่น มอมหน้าหรือทำด้วยประการอื่นเพื่อไม่ให้เห็นหรือจำหน้าได้

(๖) โดยลงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

•

(๗) โดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(๘) ในเคหสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะที่ตนเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้นๆ

(๙) ในสถานที่บูชาสาธารณะ สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน ที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ สาธารณสถาน สำหรับขนถ่ายสินค้า หรือในเขตยานสาธารณะ

(๑๐) ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์

(๑๑) ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง

(๑๒) ที่เป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์หรือเครื่องมืออันมีไว้สำหรับ ประกอบกสิกรรมหรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

•

ถ้าความผิดครั้งแรกเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราดังกล่าวแล้วตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าความผิดครั้งแรกเป็นการกระทำต่อทรัพย์สินที่เป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักรที่ผู้มีอาชีพกสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการทำความผิดดังกล่าวในมาตรานี้ เป็นการกระทำโดยความจำใจหรือความยากจนเหลือทนทาน และทรัพย์สินนั้นมีราคาเล็กน้อย ศาลจะลงโทษผู้ทำความผิดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ก็ได้

มาตรา ๓๓๕ ทวิ ผู้ใดลักทรัพย์ที่เป็นพระพุทธรูปหรือวัตถุในทางศาสนา ถ้าทรัพย์นั้นเป็นที่
สักการะบูชาของประชาชน หรือเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพระพุทธรูป
หรือวัตถุดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก ได้กระทำในวัด สำนักสงฆ์ สถานอันเป็นที่เคารพ
ในทางศาสนา โบราณสถานอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน สถานที่ราชการหรือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๓๓๖ ทวิ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๓๔ มาตรา ๓๓๕ มาตรา ๓๓๕ ทวิ หรือ
มาตรา ๓๓๖ โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดย
มีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธปืนเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์
นั้นไปหรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ ึ่งหนึ่ง

ข้อพิจารณา

เหตุการณ์หรือเหตุที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้นนี้เป็นพฤติการณ์ประกอบการกระทำ ซึ่งอาศัยข้อเท็จจริงในเรื่องเวลา สถานที่ สถานการณ์ คุณลักษณะของทรัพย์ซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำ หรือลักษณะวิธีการของการกระทำ ทั้งนี้ผู้กระทำจะต้องรู้ข้อเท็จจริงนั้นด้วยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๒ วรรคท้ายด้วย

มาตรา ๓๓๕ (๑) “เวลากลางคืน” ตามมาตรา ๑ (๑๑) หมายความว่า เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น แสดงว่าต้องพิจารณาจากดวงอาทิตย์เป็นสำคัญ มิใช่พิจารณาที่ความสว่างหรือมืด ดังนั้น แม้จะยังไม่มืดแต่หากพระอาทิตย์ตกกลับขอบฟ้าแล้วก็เป็นเวลากลางคืน (ฎ.๖๔๑/๒๕๙๙) ทางกลับกันหากลักทรัพย์ในเวลากลางวันที่เกิดสุริยุปราคาก็ไม่ใช่ความมืดตามมาตรา ๓๓๕ (๑)

เวลากลางคืนของวันมีสองช่วง คือ ตั้งแต่หลัง ๐ นาฬิกาจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น และตั้งแต่พระอาทิตย์ตกดินจนถึง ๒๔ นาฬิกา

การลักทรัพย์ในเวลากลางคืนนี้ หมายถึง มีการกระทำได้ตั้งแต่ขึ้นลงมือตั้งแต่เวลากลางคืนแล้วแม้ความมืดจะไปสำเร็จในเวลากลางวันก็ตาม แต่หากมีการลงมือลักทรัพย์ในเวลากลางวันจนความมืดสำเร็จ แม้จะทยอยขนทรัพย์ที่ลักออกมาล่องไปจนถึงกลางคืน ก็ไม่ถือว่าผิดลักทรัพย์ในเวลากลางคืน (ฎ.๕๔๘/๒๕๔๘)

มาตรา ๓๓๕ (๒) “ในที่หรือบริเวณที่มีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ เหตุทุกขภัยแก๊รไฟฟ้า หรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสธาร หรือภัยพิบัติอื่นในทำนองเดียวกัน หรืออาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นนั้น หรืออาศัยโอกาสที่ประชาชนกำลังตื่นกลัวภัยอันตรายใดๆ”

กลุ่มแรก คือ การลักทรัพย์ในที่หรือบริเวณที่มีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ เหตุทุกขภัยแก๊รไฟฟ้า หรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสธาร หรือภัยพิบัติอื่นในทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นเรื่องสถานที่และเวลาเป็นข้อสำคัญ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลใด การลักทรัพย์ผู้ที่มุงดูอยู่ในบริเวณดังกล่าว แม้จะมีใช้ผู้เคราะห์ร้ายก็รับโทษตามมาตรานี้

คำว่า “มีเหตุ” แสดงว่าเป็นเวลาปัจจุบันที่มีภัยนั้นๆเกิดขึ้นและมีอยู่จนกว่าจะสิ้นสุดลงสู่ภาวะปกติ ดังนั้น แม้ไฟไหม้จะระงับไปแล้ว แต่หากยังไม่เข้าสู่ภาวะปกติ ก็เข้าตามมาตรานี้

รถไฟหรือยานพาหนะที่ใช้ขนส่งสินค้าหรือใช้เป็นส่วนบุคคล โดยที่ไม่ได้ใช้ให้ประชาชนโดยสารย่อม
ไม่ถือเป็นความผิดตามมาตรา

ฎ.๔๐๒/๒๕๔๖ การลักทรัพย์ในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ ต้องเป็นอุบัติเหตุที่เกิดแก่รถไฟหรือ
ยานพาหนะที่ประชาชนโดยสารเท่านั้น ตามฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว แม้จำเลยให้
การรับสารภาพก็ไม่อาจลงโทษหนักขึ้นตามมาตรา ๓๓๕ (๒) ได้

กลุ่มที่สอง คือ การลักทรัพย์โดยอาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นนั้น หรืออาศัยโอกาสที่ประชาชนกำลัง
ตื่นกลัวอันตรายใดๆ ซึ่งเป็นเรื่องของสถานการณ์ที่ผู้กระทำผิดฉวยโอกาส

การอาศัยโอกาสที่มีเพลิงไหม้ลักกระปุกอัดจารบีโรงสีเหล็ก ๑ อัน ราคา ๘๐ บาท ของผู้ขนย้าย
สิ่งของหนีไฟโดยทุจริต การลักทรัพย์ในสถานการณ์ดังกล่าวเป็นการซ้ำเติมผู้ที่กำลังอยู่ในความทุกข์หรือ
เคราะห์ร้ายโดยอาศัยความวุ่นวายฉวยโอกาส แม้ทรัพย์ที่ลักไปจะไม่ว่าเป็นของใครก็เข้าข้อนี้ (ฎ.
๑๘๐๙/๒๕๑๒)

มาตรา ๓๓๕ (๓) โดยทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือโดยผ่านสิ่งเช่นนั้นเข้าไปด้วยประการใดๆ

- สิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สินนี้ เป็นสิ่งที่มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันโดยตรง เช่น ประตูบ้าน หน้าต่าง เหล็กดัด รั้ว ไซ้ เป็นต้น ดังนั้น หากประตูห้องเปิดอยู่ มิได้มีสภาพเป็นสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน จำเลยเดินผ่านเข้าไปลักทรัพย์จึงไม่ผิดมาตรานี้ (ฎ.๙๘/๒๕๓๒)

จำเลยลักรถจักรยานยนต์โดยใช้ลูกกุญแจไขกุญแจรถซึ่งใส่ไว้ผิดฐานลักทรัพย์ แต่ไม่ผิดมาตรา ๓๓๕ (๓) เพราะกุญแจรถที่ใส่ไว้ไม่ใช่สิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สินเหมือนเช่นรั้ว ทั้งการใช้ลูกกุญแจก็หาใช่เป็นการทำอันตรายแก่ตัวกุญแจอันจะเข้าเกณฑ์ตามอนุมาณูมาตรานี้ไม่ (ฎ.๑๐๘๐/๒๕๑๑) จำเลยใช้กุญแจปลอมไขกุญแจรถและติดเครื่องยนต์ มิใช่เป็นการทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน (ฎ.๒๔๔๗/๒๕๒๗) (เพราะกุญแจรถถือเป็นส่วนหนึ่งของตัวรถ)

- การกระทำตามอนุมาณูมาตรานี้มีสองประการคือทำอันตราย หรือผ่านเข้าไปด้วยประการใดๆ

การทำอันตราย เช่น ผู้เสียหายใช้โซ่คล้องยึดกล้องวิดีโอกับตู้โชว์ไว้ จำเลยตัดโซ่เอากล้องไป (ฎ.๘๙๙๓/๒๕๕๐) การทำลายกุญแจบ้านเพื่อเข้าไปลักทรัพย์ในบ้าน เป็นการทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน (ฎ.๑๐๘๒/๒๕๕๐) จำเลยใช้คีมตัดลวดและซีลซึ่งใช้ปิดฝาถังน้ำมันเพื่อเปิดจะดูดเอาน้ำมัน แต่ถูกจับเสียก่อน มีความผิดเพียงพยายามลักทรัพย์ตามมาตรา ๘๐, ๓๓๕ (๓) (ฎ.๑๐๘๒/๒๕๔๙) การงัดกล้องใส่เหรียญโทรศัพท์เพื่อเอาเงินไป (ฎ.๘๙๒๒/๒๕๔๖)

ฎ.๓๑๒๑/๒๕๕๒ จำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ใช้เลือกตัดกุญแจแล้วเปิดประตูเข้าไปเอาเครื่องบดแป้งไฟฟ้าและรถจักรยานยนต์ที่เก็บอยู่ภายในบ้าน ซึ่งรู้อยู่แล้วว่าไม่ใช่บ้านพักของลูกหนี้และไม่รู้ด้วยว่าทรัพย์ดังกล่าวใช่ของลูกหนี้หรือไม่ไปเพื่อตีชำระหนี้ จึงเป็นการเอาไปโดยทุจริตจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถานโดยทำอันตรายสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์

การผ่านเข้าไปด้วยประการใด ๆ นี้ ศ.จิตติเห็นว่าแม้ตัวผู้กระทำไม่ได้ผ่านสิ่งกีดกันเองเพียงแต่ใช้ไม้สอยรื้อเข้าไปเอาทรัพย์ก็เข้าตามความหมายนี้แล้ว

ฎ.๓๐๐๕/๒๕๔๓ การที่จำเลยเข้าไปในรถกระบะ (ลักเครื่องเสียงวิทยุรถยนต์)ของผู้เสียหายโดยผ่านประตูรถ แม้ไม่ปรากฏร่องรอยการถูกขัดขวางซึ่งฟังไม่ได้ว่าจำเลยทำอันตรายสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์ก็ตาม ก็ถือว่าเป็นการผ่านสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์เข้าไปด้วยประการใด ๆ ตามมาตรา ๓๓๕ (๓) แล้ว (เทียบฎ.๒๔๔๗/๒๕๔๗)

- การทำอันตรายหรือการผ่านนี้ หมายถึงขณะที่เข้าไปเอาทรัพย์เท่านั้น หากลักเอาทรัพย์มาแล้วมีการฟังประตูหรือลอดผ่านรั้วบ้านไม่เข้าอนุมาณานี้

มาตรา ๓๓๕ (๔) โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนองให้เป็นทางคนเข้า หรือเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้

•
- ช่องทางตามอนุमतรานี้เป็นช่องทางที่มนุษย์ได้ทำขึ้น แต่สภาพไม่ได้ตั้งใจให้เป็นทางคนเข้า เช่น หน้าต่าง ช่องลม ช่องพื้น และเป็นช่องที่มีอยู่แล้ว มิใช่การที่ผู้กระทำผิดไปสร้างใหม่เช่น การเจาะผ้า หลังคาเข้าไปที่ไม่ผิดตาม (๔) แต่เป็นความผิดตาม (๓)

ฎ.๒๓๘๕/๒๕๓๔ การที่จำเลยป็นหน้าต่างบ้านเข้าไปในบ้านผู้เสียหายเพื่อจะลักทรัพย์ แต่ผู้เสียหายตื่นขึ้นมาพบจำเลยเสียก่อน จึงมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืน โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนองให้เป็นทางคนเข้า และฐานบุกรุกในเวลากลางคืน

- การเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้นั้น ผู้เป็นใจไม่จำเป็นต้องกระทำถึงขนาดอยู่ในฐานะผู้สนับสนุน เพียงแต่เต็มใจเปิดไว้ให้เท่านั้น เช่น การที่ลูกจ้างโกรธนายจ้างจึงเปิดหน้าต่างทิ้งหรือไม่ใส่กลอนไว้เพื่อให้คนเข้ามาลักทรัพย์ อย่างไรก็ตามการเป็นใจนี้ต้องเป็นเพื่อให้ลักทรัพย์ ดังนั้น หากลูกจ้างเปิดหน้าต่างทิ้งไว้เพื่อให้เพื่อนป็นแอบเข้ามาหา แต่จำเลยกลับป็นเข้ามาลักทรัพย์ก็ไม่ใช่ (๔) นี้

มาตรา ๓๓๕ (๕) โดยแปลงตัวหรือปลอมตัวเป็นผู้อื่น มอมหน้าหรือทำด้วยประการอื่นเพื่อไม่ให้เห็นหรือจำหน้าได้

แปลงตัว คือ การทำให้ตนเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น การติดหนวด ใส่วิกผม ส่วน**ปลอมตัว** คือ การทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นบุคคลอื่น เช่น การอ้างว่าเป็นญาติของเจ้าของห้องให้มาเอาของ หรือการอ้างว่าเป็นช่างที่เจ้าของห้องให้มาซ่อมไฟแล้วถือโอกาสลักเอาทรัพย์สินไป สำหรับการมอมหน้าหรือทำด้วยประการอื่น เช่น ใส่ผ้าโพกคลุม ทาสีหรือเชม่า ทั้งนี้โดยมีเจตนาพิเศษเพื่อไม่ให้เห็นหรือจำหน้าตนได้ หากกระทำได้ดังกล่าวแล้วแต่ยังมีคนจำหน้าได้ก็ถือว่าผิดเช่นกัน

มาตรา ๓๓๕ (๖) โดยลงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

การลงนี้จะอ้างว่าตนเป็นเจ้าพนักงานใดก็ได้และไม่จำเป็นต้องขนาดลงว่าเป็นเจ้าพนักงานกระทำการตามหน้าที่ นอกจากนี้ผู้ถูกลงจะเชื่อหรือไม่หาใช่สาระสำคัญ

ฎ.๘๑๐/๒๕๒๐ แสดงตัวว่าเป็นเจ้าพนักงานขอค้นบ้าน และเข้าไปในบ้านแล้วขู่อำนาจไป

ข้อสังเกต หากเป็นเจ้าพนักงานจริงไม่ได้ลงอาจผิดตามมาตรา ๑๔๘

มาตรา ๓๓๕ (๗) โดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

- อาวุธโดยสภาพ คือสิ่งที่ทำขึ้นเพื่อใช้ประหารชีวิตหรือทำร้ายกัน เช่น ปืน ดาบ มีด หอก นอกจากนี้ตามมาตรา ๑ (๕) ให้ความหมายรวมถึงสิ่งที่ไม่ใช่อาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธด้วย

หากเป็นอาวุธโดยสภาพไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้ แต่หากสิ่งนั้นไม่ใช่อาวุธโดยสภาพจะต้องมีข้อเท็จจริงยืนยันว่าได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ ฎ.๓๓๕/๒๔๙๓ การมีจอบเสียมอันเป็นเครื่องมือขุดดินเข้าไปขุดดินในนาของผู้อื่น ถือไม่ได้ว่าใช้จอบเสียมเป็นอาวุธ หรือจำเลยถือเคียวกลับจากเกี่ยวข้าวพบไม้ตะบูนที่ปลายนาถือโอกาสลักเอาไป ไม่เป็นลักทรัพย์โดยมีอาวุธ เพราะไม่ได้ใช้หรือเจตนาจะใช้อย่างอาวุธ (แต่ถ้าไปลักเปิดโดยมีอาวุธปืนติดตัวไปด้วย ย่อมผิดอนุมาตรานี้ ฎ.๓๕๘/๒๔๘๔)

ฎ.๒๐๓๑/๒๕๕๔ สเปร์ยพริกไทยไม่เป็นอาวุธโดยการใช้หรือเจตนาจะใช้ เพราะไม่มีลักษณะที่จะประทุษร้ายถึงอันตรายสาหัสได้

ลักษณะของการมีอาวุธนี้ หมายถึง ไม่จำเป็นต้องติดตัว แต่สามารถที่จะหยิบฉวยได้ในขณะทำการลักทรัพย์ (ลงมือจนถึงความผิดสำเร็จ) การที่ได้อาวุธมาจากสถานที่ลักทรัพย์เอง หรือลักทรัพย์สำเร็จแล้วจึงแย่งอาวุธจากเจ้าทรัพย์ไม่ใช่เป็นการลักทรัพย์โดยมีอาวุธ (ฎ.๘๘๖/๒๕๙๒)

ข้อสังเกต หากอาวุธนั้นเป็นอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดยังรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา ๓๓๖ ทวิ อีกด้วย

- โดยการร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไป หมายความว่า มีลักษณะเป็นตัวการ แต่ไม่รวมถึงผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน (ฎ.๒๕๓๙/๒๕๓๙, ฎ.๓๖๔๒/๒๕๔๐)

ฎ.๔๖๓/๒๕๖๘ ตัวการร่วมกันตามมาตรา ๘๓ จะต้องมีความเจตนาและการกระทำร่วมกัน การที่คนเดินทาง ๕ คน ผ่านไร่อ้อย แต่ละคนถือโอกาสลงไปหักอ้อยกินและลักเอาไปคนละท่อนสองท่อน ไม่เป็นตัวการร่วมกันลักทรัพย์ตามอนุมาตรานี้

ฎ.๑๕๒๘/๒๕๔๗ ร่วมกันไปทำร้ายเขาแต่อีกคนเอาทรัพย์สินเขาไปด้วย ไม่ใช่ร่วมกันลักทรัพย์

ฎ.๒๑๔๘/๒๕๖๔ ก่อนเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ บอกให้จำเลยที่ ๑ ช่วยหากระดาดมาให้เนื่องจากมีที่จะนำไปขายได้ จำเลยที่ ๑ จึงลักเอากระดาดถ่ายเอกสารของผู้เสียหายนำไปใส่ในรถเข็นที่อยู่ในความรับผิดชอบของจำเลยที่ ๒ แล้ว จำเลยที่ ๒ นำรถเข็นดังกล่าวออกไปที่ประตู จากนั้นนำกระดาดทั้งสองกล่องขึ้นรถขนส่งสินค้าแล้วออกไปจากบริษัท ผู้เสียหายและนำไปขาย ช่วงเวลาเย็นจำเลยที่ ๒ กลับมาที่บริษัทผู้เสียหาย จำเลยที่ ๒ นำเงินที่ได้จากการขายกระดาด มาแบ่งให้จำเลยที่ ๑ และพนักงานขับรถของจำเลยที่ ๒ การกระทำของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวมีลักษณะเป็นตักร่วมแบ่ง หน้าที่กันกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ การกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ที่เป็นของ นายจ้าง โดยใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิด หรือการพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม

ฎ.๔๔๒๓/๒๕๖๔ การกระทำอันจะถือเป็นตักร่วมกันกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๓ ได้นั้น บุคคลผู้ร่วม กระทำความผิดจะต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีการกระทำโดยเจตนาที่จะร่วมกันกระทำความผิด นั้น จึงจะเป็นตักร่วมตามบทบัญญัติดังกล่าว แต่ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดจะถือว่าผู้กระทำ ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นมิได้ ตาม ป.อ. มาตรา ๕๙ วรรคสาม เมื่อพวกของจำเลยที่ขับรถแบ็กโฮ เข้าที่ดินในที่ดินของผู้เสียหาย มิได้รู้เท็จจริงว่าดินที่ขุดออกไปเป็นของผู้เสียหายโดยเข้าใจว่าเป็นการขุดดินของจำเลย ก็ ย่อมจะถือว่าไม่ได้ว่าจำเลยกับพวกร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้อง แต่ต้องถือว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดเองโดยอ้อมโดยใช้พวก ของจำเลยเป็นตัวแทนโดยบริสุทธิ์ (Innocent Agent) เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดของจำเลยเอง เมื่อ พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบยังไม่ได้ความกระจ่างชัดว่าพวกของจำเลยรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดและมี เจตนาร่วมกันกระทำความผิดกับจำเลยอันจะถือเป็นการลักทรัพย์โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป กรณีจึง ต้องฟังข้อเท็จจริงเป็นคุณแก่จำเลยว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ สองคนขึ้นไปโดยใช้ยานพาหนะ

มาตรา ๓๓๕ (๘) ในเคหสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะที่ตนเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้นๆ

- เคหสถาน มาตรา ๑ (๔) หมายถึง ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยและให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น หากเรือนโรง หรือตึกไม่ได้สร้างขึ้นมาเพื่ออยู่อาศัย ไม่ถือว่าเป็นเคหสถาน เช่น ตึกสำหรับเลี้ยงนกนางแอ่นโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม เล้าไก่แม้จะไม่ใช้ที่อยู่อาศัยของคน แต่อยู่ในบริเวณบ้านก็ถือเป็นเคหสถาน (ฎ.๓๙๓/๒๕๐๙ (ป))

ฎ.๓๕๘๑/๒๕๕๗ แม้ขณะเกิดเหตุตึกแถวดังกล่าวไม่มีคนอยู่อาศัย แต่โดยสภาพแล้วตึกแถวดังกล่าวเป็นที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย จึงเป็นเคหสถาน การที่จำเลยกับพวกเข้าไปในตึกแถวโดยไม่ได้รับอนุญาตแล้วเอาทรัพย์สินซึ่งตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เสียหายตามบันทึกข้อตกลงออกไปจากตึกแถวโดยเจตนาทุจริต จึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถาน

ฎ.๒๐๑๔/๒๕๓๖ กฎี ตามพจนานุกรมฯหมายความว่า “เรือนหรือตึกสำหรับพระภิกษุหรือเณรอยู่” ดังนั้น กฎีพระจึงเป็นที่อยู่อาศัยสำหรับภิกษุสามเณร เป็นเคหสถาน แต่หาใช่สถานที่บูชาสาธารณะตามมาตรา ๓๓๕ (๙) ด้วยไม่

- สถานที่ราชการ หมายถึง สถานที่ตั้งอันเป็นที่ปฏิบัติงานของราชการหรือข้าราชการตามปกติ หรือสถานที่ซึ่งใช้สำหรับปฏิบัติราชการโดยตรง (ฎ.๒๔๔๕/๒๕๔๓, ฎ.๘๐๐๖/๒๕๔๘) หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจไม่ใช่สถานที่ราชการ (ฎ.๑๒๔๓/๒๕๔๕)

สถานที่ราชการนี้ไม่รวมถึงบริเวณที่เป็นของที่เป็นราชการดังเช่นเคหสถาน ดังนั้น การลักทรัพย์ใน โรงอาหารหรือที่จอดรถของทางราชการ จึงผิดเพียงมาตรา ๓๓๔ (ฎ.๒๔๔๕/๒๕๔๓, ฎ.๕๑๕๒/๒๕๔๘)

ฎ.๑๕๗๙๕/๒๕๕๖ สถานที่จอดรถของโรงพยาบาลเป็นเพียงสถานที่ซึ่งทางราชการจัดไว้สำหรับ จอดรถของบรรดาผู้มาติดต่อราชการหรือใช้บริการเท่านั้น หากใช้สถานที่ซึ่งใช้สำหรับปฏิบัติราชการของ ข้าราชการโดยตรงแต่อย่างใดไม่ การที่จำเลยลักทรัพย์ยานยนต์ของผู้เสียหายจากบริเวณสถานที่จอดรถ ดังกล่าว จึงมิใช่การลักทรัพย์ในสถานที่ราชการตามมาตรา ๓๓๕ (๘)

- สถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่ให้การช่วยเหลือหรือปฏิบัติภารกิจ สนองความต้องการเพื่อประโยชน์ของประชาชน อาจไม่ใช่ของทางราชการก็ได้ เช่น โรงพักสินค้าของการ ทำเรือสำหรับขนถ่ายสินค้า (ฎ.๗๑/๒๕๐๓) ศาลาการเปรียญไม่ใช่สถานที่บูชาสาธารณะตามมาตรา ๓๓๕ (๙) แต่เป็นสถานที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะตามมาตรา ๓๓๕ (๘) (ฎ.๔๒๘๔/๒๕๔๗)

- “การเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต” มีข้อสังเกตว่า การเข้าไปนี้ต้องเป็นการเข้าไปทั้งตัว ไม่ใช่เพียงส่วน
หนึ่งส่วนใดอันต่างจากมาตรา ๓๖๒ นอกจากนี้กรณีที่เข้าไปโดยมีเหตุสมควรถือว่าได้รับอนุญาตให้เข้าไปโดย
ปริยาย

ฎ.๙๙๖/๒๔๙๒ การที่จำเลยยื่นมือเข้าไปทางประตูห้องแถวแล้วใช้ไม้สอยกางเกงไป ไม่เป็นความผิด
ตามมาตรา ๓๓๕ (๘)

ฎ.๒๔๒๑/๒๕๓๒ จำเลยเพียงแต่ยื่นมือผ่านบานเลื่อนไม้เข้าไปในห้องพักของผู้เสียหายแล้วทุบกระต่าย
ออมสินของผู้เสียหายลักเอาเงินไป โดยมีได้เข้าไปในห้องพักของผู้เสียหาย จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๕ (๘)

จำเลยได้รับอนุญาตจากเจ้าของบ้านให้เข้าไปเดินสายไฟ จำเลยลักทรัพย์ในบ้าน ไม่ผิดฐานลักทรัพย์ใน
เคหสถาน (ฎ.๑๐๗๖/๒๕๒๖) แต่หากได้รับอนุญาตให้เข้าไปบางส่วนของเคหสถานแล้วเข้าไปเกินจากส่วน
ดังกล่าวถือว่าผิดตาม (๘) เจ้าของบ้านฝากให้เฝ้าบ้าน แต่ปิดห้องที่เก็บทรัพย์ใส่กุญแจไว้ จำเลยถอดกลอนป็น
หน้าต่างเข้าไป ผิดลักทรัพย์ในเคหสถาน (ฎ.๓๕๐/๒๔๙๕)

ฎ.๑๔๒๕๘/๒๕๕๕ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในช่วงเวลาดังกล่าววัดหนองบัวได้หวงห้ามมิให้
ประชาชนที่มาวัดเข้าไปในบริเวณที่เกิดเหตุ การที่จำเลยเข้าไปลักประตูเหล็กพียัดในบริเวณที่เกิดเหตุ จึงมิใช่เป็น
การเข้าไปลักทรัพย์ในสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะที่ตนเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่มีความผิดตาม
มาตรา ๓๓๕ (๘) คงผิดมาตรา ๓๓๔ เท่านั้น

- “การซ่อนตัว” หมายถึง ขณะที่เข้าไปได้รับอนุญาตโดยชอบ แต่ไม่ยอมออกมา

มาตรา ๓๓๕ (๙) ในสถานที่บูชาสาธารณะ สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน ที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ สาธารณสถานสำหรับขนถ่ายสินค้า หรือในเขตยานสาธารณะ

สถานที่บูชาสาธารณะนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นสถานที่ในทางศาสนา ซึ่งต่างจากคำว่าสถานที่อันเป็นที่เคารพในทางศาสนาตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคสอง ได้แก่ ศาลเจ้า อนุสาวรีย์ เจดีย์ที่คนเคารพบูชา ส่วนศาลา การเปรียญ ศาลาบำเพ็ญกุศล กุฏิพระ ไม่ใช่สถานที่บูชาสาธารณะ

(ฎ.๔๒๘๔/๒๕๔๗,ฎ.๙๑๙๓/๒๕๕๒,๙๖๙๓/๒๕๔๔,ฎ.๒๐๑๔/๒๕๓๖)

สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน ที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนเข้าไปใช้บริการ ยานพาหนะดังกล่าว ไม่ว่าจะมียานพาหนะจอดอยู่หรือไม่ก็ตาม เช่น สถานีขนส่งต่างๆ แต่ไม่รวมถึงพื้นที่กว้างที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ เช่น พงหญ้าปากทางเข้าสถานี (ฎ.๑๒๘๘๘/๒๕๕๖) และสถานที่จอดรถสาธารณะของรถส่วนบุคคลก็ไม่ใช่ความหมายของอนุมาตรานี้ นอกจากนี้ที่ซึ่งมีป้ายให้รถประจำทางหยุดรับส่งคนโดยสารเป็นระยะ ก็ไม่ใช่ที่จอดรถสาธารณะตามความมุ่งหมายของกฎหมาย (ฎ.๙๘๔/๒๕๐๘)

เขตยานสาธารณะ กฎหมายไม่ได้กำหนดว่าต้องเข้าไป การที่จำเลยยืนอยู่นอกรถยนต์โดยสารประจำทาง ใช้กำลังประทุษร้ายดังตัวผู้เสียหายให้ลงมาจากรถแล้วบังคับเอาทรัพย์สินไป จึงผิดฐานชิงทรัพย์ในเขตยานสาธารณะ ตรา มาตรา ๓๓๙ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๙) (ฎ.๑๐๘๔/๒๕๓๐)

มาตรา ๓๓๕ (๑๐) ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์

หมายถึง ทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วไป เช่น โคมไฟฟ้าตามถนน ม้านั่งในสวนสาธารณะ โทรศัพท์สาธารณะ (ฎ.๘๙๒๒/๒๕๔๖) แต่การรัดเอาเงินที่อยู่ในเครื่องโทรศัพท์สาธารณะไม่ใช่ตามความหมายนี้ (ฎ.๓๘๔๑/๒๕๕๑)

ฎ.๓๑๓๔/๒๕๕๖ สายโทรศัพท์ของโจทก์ร่วม (บ.ทอฯ) ไม่ใช่ทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์

มาตรา ๓๓๕ (๑๑) ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง

การเป็นนายจ้างลูกจ้างนั้นเป็นไปตาม ปพพ. มาตรา ๕๗๕ ซึ่งลูกจ้างต้องทำงานตามคำสั่งของนายจ้าง ไม่รวมถึงการจ้างเหมา (ฎ.๗๐๒/๒๔๙๗) และขึ้นอยู่กับว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง หากจำกัดว่าต้องเป็นทรัพย์สินที่นายจ้างมอบหมายให้ลูกจ้างนั้นดูแลรับผิดชอบ (ฎ.๒๙๖๖/๒๕๓๙)

ฎ.๔๙๓๗-๔๙๓๘/๒๕๕๖ จำเลยที่ ๒ เป็นลูกจ้างของผู้เสียหาย ขณะเกิดเหตุทำหน้าที่ประจำลานจอดเครื่องบิน ไม่มีหน้าที่ขายบัตรโดยสาร และผู้เสียหายไม่ได้มอบหมายให้จำเลยที่ ๒ ทำหน้าที่ดังกล่าว เมื่อจำเลยที่ ๒ รับเงินค่าโดยสารเครื่องบินจากลูกค้า เงินดังกล่าวจึงเป็นของผู้เสียหาย การที่จำเลยที่ ๒ เอาเงินดังกล่าวไป เป็นการแย่งกรรมสิทธิ์ไปจากผู้เสียหาย เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่เป็นของนายจ้างตามมาตรา ๓๓๕ (๑๑) มิใช่ความผิดฐานยักยอกทรัพย์

ความเป็นนายจ้างลูกจ้างนั้นถือเป็นเรื่องเฉพาะตัว ดังนั้น จำเลยที่ไม่ใช่ลูกจ้างจึงไม่อาจมีความผิดตาม มาตรา ๓๓๕ (๑๑) แต่อาจมีความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๕ (๗) ได้

ฎ.๑๒๘๘๘/๒๕๕๘ จำเลยทั้งสองร่วมกันลักเงินของโจทก์รวมไป จำเลยที่ ๑ เป็นลูกจ้างมีความผิดตาม มาตรา ๓๓๕ (๗) (๑๑) ส่วนจำเลยที่ ๒ ไม่ได้เป็นลูกจ้างย่อมไม่อาจร่วมกันลักทรัพย์นายจ้างได้ แต่ก็ถือว่าร่วมกัน ลักทรัพย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไปตามมาตรา ๓๓๕ (๗) วรรคแรก

มาตรา ๓๓๕ (๑๒) ที่เป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์หรือเครื่องมืออันมีไว้ สำหรับประกอบกสิกรรมหรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น

ทรัพย์ที่เป็นวัตถุแห่งการถูกลักต้องเป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม มิใช่เพียงทำเป็นงานอดิเรก หรือหากไม่ บรรยายฟ้องว่าเจ้าของทรัพย์ประกอบอาชีพกสิกรรมก็ไม่เข้าอนุมาณนี้ (ฎ.๑๐๘๓/๒๕๔๒) และต้องเป็น ผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์หรือเครื่องมืออันมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรมหรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น

ฎ.๑๑๖๖๒/๒๕๕๔ คำว่า “การกสิกรรม” หมายถึงการเพาะปลูก ไก่จึงไม่ใช่สัตว์ที่ได้มาจากการกสิกรรม ตามที่โจทก์บรรยายมาในฟ้อง ที่ศาลล่างทั้งสองปรับบทลงโทษตามมาตรา ๓๓๕ (๑๒) จึงไม่ถูกต้อง

มาตรา ๓๓๕ วรรคสอง เป็นเหตุให้ได้รับโทษหนักขึ้น เนื่องจากกระทำผิดตามวรรคแรก ประกอบด้วยลักษณะตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป มี**ข้อสังเกต**ว่า หากเข้าสองเหตุแต่อยู่ใน อนุมาตราเดียวกัน เช่น ร่วมกันลักทรัพย์โดยมีอาวุธตาม (๗) จะไม่ปรับเข้าตามวรรคสองนี้

มาตรา ๓๓๕ วรรคสาม ผู้กระทำผิดจะต้องรับโทษสูงขึ้นอีก หาก**ทรัพย์อันเป็นวัตถุที่ ถูกกระทำเป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักร**ที่มีอาชืพกสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบ กสิกรรม

ฎ. ๗๙๔๒/๒๕๕๑ จำเลยกับพวกร่วมกันลักทรัพย์เครื่องยนตซึ่งติดตั้งอยู่บนรถไถนา อัน เป็นเครื่องกลของผู้เสียหายที่มีอาชืพกสิกรรม มีไว้สำหรับประกอบกสิกรรมทำนาในเคหสถาน ในเวลากลางคืนโดยใช้ยานพาหนะ เป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๕ (๑) (๗) (๘) วรรคสาม

ฎ. ๔๐๐๔/๒๕๕๐ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยลักเครื่องสูบน้ำซึ่งเป็นเครื่องมืออันมีไว้สำหรับ ประกอบกสิกรรมทำนาไปโดยทุจริต แต่ไม่ได้บรรยายว่าเครื่องสูบน้ำเป็นเครื่องกลหรือ เครื่องจักรตามที่ระบุในมาตรา ๓๓๕ วรรคสาม การกระทำจึงไม่เป็นความผิดตามวรรคสาม

•

มาตรา ๓๓๕ วรรคสี่ หากเป็นการกระทำผิดโดยความจำใจหรือยากจนเหลือทนทาน และทรัพย์สิน นั้นมีราคาเล็กน้อย กฎหมายบัญญัติให้ศาลลงโทษน้อยลงโดยใช้ระวางโทษตามมาตรา ๓๓๔ ได้ ซึ่งคำว่าความจำใจนั้นไม่ถึงขนาดต้องเป็นการจำเป็นตามมาตรา ๖๗ ที่เป็นเหตุยกเว้นโทษ

ฎ.๕๐๑/๒๕๐๘ จำเลยร่วมกันลักเปิด ราคา ๕๐ บาท ไม่ปรากฏว่ายากจนเหลือทนทาน ไม่ได้การยกเว้นตามมาตรา ๓๓๕ วรรคท้าย

ฎ.๘๕๔๐/๒๕๔๔ ฎีกายานยนต์ของผู้เสียหายมีราคาถึง ๓๘,๐๐๐ บาท จึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่มีราคาเล็กน้อย ทั้งการกระทำผิดตามมาตรา ๓๓๕ วรรคสี่ จะลงโทษตามมาตรา ๓๓๔ ได้นั้น ต้องปรากฏว่าเป็นการกระทำโดยความจำใจหรือความยากจนเหลือทนทานอีกด้วย

ข้อสังเกต หากเข้ากรณีที่เกี่ยวข้องเป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๕ แล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับบทลงโทษตามมาตรา ๓๓๔ อีก (ฎ.๓๖๕๐/๒๕๒๗)

มาตรา ๓๓๕ ทวิ

- เหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรานี้ คือ การลักพระพุทธรูปหรือวัตถุในทางศาสนาหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพระพุทธรูปหรือวัตถุดังกล่าว ซึ่งผู้กระทำความผิดรู้ข้อเท็จจริงนั้นตามมาตรา ๖๒ วรรคท้าย

พระพุทธรูป หมายถึง รูปหล่อและภาพถ่าย และส่วนหนึ่งส่วนใด เช่น พระเศียร พระกร แต่ไม่รวมถึงผงดินของขลังในพระพุทธรูป แม้จะถูกนำออกไปหาทำให้พระพุทธรูปขาดความสมบูรณ์ไปไม่ (ฎ.๗๔๕/๒๕๒๐)

วัตถุในทางศาสนานั้นจะเป็นของศาสนาใดก็ได้ เช่น พระพรหม รูปของพระเยซู พระคัมภีร์ เป็นต้น

การจะผิดตามมาตรานี้ต้องปรากฏว่าทรัพย์ข้างต้นเป็นที่สักการะบูชาของประชาชนหรือเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติด้วย การขุดได้พระพุทธรูปสัมฤทธิ์แล้วนำมาบูชาที่บ้าน เพื่อนบ้านมากราบไหว้ได้ ๓ วัน ก็ถูกลักไป ยังไม่พอพึงได้ว่าทรัพย์ดังกล่าวเป็นที่สักการะบูชาของประชาชนหรือเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ (ฎ.๑๐๒๔/๒๕๑๘) แต่การนำพระพุทธรูปซึ่งเป็นที่สักการะบูชาของประชาชนไปเก็บซ่อนให้พ้นจากการโจรกรรม ก็ไม่ทำให้พระพุทธรูปนั้นพ้นจากการเป็นพระพุทธรูปที่เป็นที่สักการะ (ฎ.๒๗๑๒/๒๕๓๒)

•

หากกรณีเป็นไปตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคแรก แล้ว และผู้กระทำได้กระทำในสถานที่ คือ วัด สำนักสงฆ์ สถานที่อื่นเป็นที่เคารพในทางศาสนา โบราณสถานอื่นเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน สถานที่ราชการ หรือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ต้องรับโทษหนักขึ้นอีกตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคสอง

ญ.๑๘๑๒/๒๕๒๗ พระพุทธรูปที่จำเลยลักไปตั้งไว้ที่มุมโต๊ะบูชาในห้องของหอสวดมนต์ ถือไม่ได้ว่าเป็นทรัพย์สินอันเป็นที่สักการบูชาของประชาชนตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคแรก แม้จะลักในวัดก็ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคสอง

มาตรา ๓๓๖ ทวิ

เหตุฉกรรจ์ที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง

ก. ลักทรัพย์โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ หรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ เช่น แต่งชุดลายพรางไปทำการลักทรัพย์

ข. ลักทรัพย์โดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ทั้งนี้ เป็นไปตามพรบ.อาวุธปืนฯ

ค. ลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์นั้นไปหรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม **การใช้รถเพื่อสะดวกในการกระทำความผิดต้องมีเจตนามาแต่แรก** มิใช่ลักทรัพย์ที่อยู่บนรถที่ผู้กระทำความผิดขับเองหรือมีหน้าที่ขับรถอยู่แล้ว (ฎ.๔๓๕/๒๕๓๖)

ฎ.๑๔๘๖/๒๕๔๖ จำเลยมีเจตนาจะลักเงินสดที่อยู่ในกระเป๋าสะพายของผู้เสียหายที่วางอยู่ในรถที่จำเลยขับอยู่ก่อนแล้ว โดยใช้อุบายหลอกลวงผู้เสียหายให้ลงจากรถไปซื้อน้ำอัดลม แล้วถือโอกาสขับรถซึ่งมีกระเป๋าดังกล่าวหนีไป จำเลยไม่มีเจตนาที่จะใช้รถเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาเอาทรัพย์นั้นไปหรือให้พ้นจากการถูกจับกุม จึงไม่มีความผิดตามมาตรา ๓๓๖ ทวิ คงผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๔

ฎ.๓๖๘๔/๒๕๖๔ มาตรา ๓๓๖ ทวิ บัญญัติเป็นบทกฤษฎีไว้เนื่องจากเป็นการกระทำโดยใช้ยานพาหนะเพื่อความสะดวกในการกระทำความผิด กรณีจึงไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นยานพาหนะที่จำเลยจัดหามาหรือยานพาหนะของผู้อื่นหรือของโจทก์ร่วม เพราะกฎหมายมุ่งหมายที่จะลงโทษเป็นบทกฤษฎีกีด้วยเนื่องจากการใช้ยานพาหนะในการกระทำความผิด

ทรัพย์ที่ลักเป็นคอนกรีตผสมเสร็จซึ่งการพาทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ประโยชน์จำเป็นต้องใช้ยานพาหนะแบบเฉพาะในการบรรทุกคอนกรีตผสมเสร็จเท่านั้นจึงจะพาทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นได้ จึงต้องด้วยมาตรา ๓๓๖ ทวิ

ฎ ๕๔๐/๒๕๖๔ มาตรา ๓๓๖ ทวิ เป็นบทบัญญัติที่บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์หนักขึ้นกว่าที่บัญญัติไว้อีกกึ่งหนึ่ง กรณีที่มียานพาหนะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดสามกรณี คือ ผู้กระทำความผิดใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำผิด หรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม ดังนั้น จึงเป็นเพียงบทบัญญัติถึงเหตุที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเท่านั้น มิใช่บัญญัติให้ถือว่ายานพาหนะนั้นเป็นทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๓ (๑)

ข้อสังเกต

- ข้อพิจารณาตามมาตรา ๗๑

ญ.๑๗๕๐/๒๕๖๔ ความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นความผิดที่ระบุไว้ใน ป.อ. มาตรา ๗๑ วรรคสอง บัญญัติว่า ความผิดดังกล่าวถ้าเป็นการกระทำที่ผู้สืบสันดานกระทำต่อผู้บุพการี แม้กฎหมายมิได้บัญญัติให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ก็ให้เป็นความผิดอันยอมความได้ แม้ศาลชั้นต้นจะพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ มีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๖ ทวิ มาด้วย แต่มาตรา ๓๓๖ ทวิ เป็นบทบัญญัติถึงเหตุที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดอาญา มาตรา ๓๓๕ ต้องระวางโทษหนักขึ้นกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่งหาใช่เป็นความผิดอีกบทหนึ่งต่างหากจากบทมาตราดังกล่าวไม่ การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ จึงเข้าหลักเกณฑ์ตาม ป.อ. มาตรา ๗๑ วรรคสอง แล้ว เมื่อผู้เสียหายขอถอนคำร้องทุกข์ในส่วนข้อหาร่วมกันลักทรัพย์ โดยใช้นานพาทนะสำหรับจำเลยที่ ๑ แล้ว สิทธิการนำคดีอาญาในความผิดฐานดังกล่าวมาฟ้องจำเลยที่ ๑ ย่อมเป็นอันระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) และการที่ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ยอมเป็นผลให้คำขอในส่วนแพ่งสำหรับความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์โดยใช้นานพาทนะที่โจทก์ขอให้จำเลยที่ ๑ ร่วมกันคืนหรือใช้ราคาทรัพย์ที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหาย ๙๕๐ บาท ตกไปด้วย แม้จำเลยที่ ๑ มิได้หยิบยกปัญหาดังกล่าวขึ้นฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้